

Oarje-Finnmárkku boazodoallohálddahuš Reindrifftsforvaltningen Vest-Finnmark

Sweco Norge AS
Skippertorget 2
9515 ALTA

Din čuj./Deres ref.:

Min čuj./Vår ref.:

2010/865/8017/2010/AKH/491

Dáhton/Dato:

26.05.2010

Varsel om planarbeid jfr. Pbl § 12-8, samt høring av planprogram tilknyttet detaljplan for planlagt gruvedrift ved NUSSIR/ULVERYGGEN i Kvalsund kommune

Viser til oversendelse mottatt 29. mars 2010 og til tlf samtale om saken av i dag.
Reindrifftsforvaltningen har mottatt uttalelse til saken fra Rbd 22 Fiettar og Rbd 20 Fala.

Uttalelse fra Rbd 22 Fiettar: (uttalelsen er også sendt Sweco)

”Allerede igangsatt mutingsvirksomhet i Ásavággi- og Nussir-området har vist at mutingen er til vesentlig skade og ulempe for reindrifta. Det skjer og legges opp til betydelige inngrep med skadevirkninger for sentrale, uberørte leve- og kalvingsområder for rein.

Nussir ASA har søkt om mutingstillatelser i samme område som Metallica Mining A/S hadde søkt om utmål. Søknad fra Metallica Mining A/S ble av reinbeitedistrikt 22 påklaget til Nærings- og handelsdepartementet. Departementet har avsluttet behandlingen av denne saken da Metallica Mining A/S ikke har opprettholdt søknaden sin.

Nussir ASA har utover dette fått mutingstillatelser over et stort område. Området som Nussir ASA har mutingrettigheter til strekker seg fra Asavággi og vestover mot Porsa. Dersom søknaden fra Nussir A/S innvilges, nærmer mutingsinngrepene seg flere hundre områder.

Mutingsområdet dekker eller avskjærer det meste av de sjøvendte daler og høyder som er en umistelig del av reinens tilpasnings- og overlevelsesmulighet i det avgrensede området som er Fiettar-orohat (rbd.22).

Viser ellers til tidligere uttalelser fra rbd 22 om muting i samme området.

Dersom søknaden fra Metallica Mining innvilges, vil dette forsterke den eksisterende skaden. En innvilgelse er videre i strid med reindrifftsloven § 63 1.ledd som sier at eiendom i reinbeiteområde ikke må utnyttes på en slik måte at det er til vesentlig skade eller ulempe for reindrifftsutøvelse.

Tiltak som er til skade eller ulempe for reindrifta skal konsekvensutredes, jfr. plan- og bygningsloven § 33-2 og tilhørende forskrift § 4 pkt. e. Vi understreker at muting er et tiltak i

Ádreassa - Adresse
NB! Ny adresse / Odda čujuhus

Bredbuktnesveien 50B
9520 Kautokeino

Telefovdna - Telefon

78484600
www.reindrift.no

Telefáksa - Telefaks

78484610

plan- og bygningslovens forstand. Vi understreker videre at plan- og bygningslovens kapittel om konsekvensutredning inneholder regler Norge er bundet av gjennom EØS-avtalen, og som går foran saksbehandlingsreglene i bergverksloven, jfr. EØS-loven § 2. Å behandle søknaden fra Metallica Mining A/S uten at det foreligger konsekvensutredning vil være i strid med gjeldende regler for saksbehandling.

Rbd. 22 Fiettar har gjennom mange år vært utsatt for store inngrep, særlig når man ser inngrepene i sammenheng. Her kan nevnes i korthet massedeponi fra Snøhvitfeltet, planlagte vindmøller, 420 kv-linje, mutings søknad fra Metallica Mining A/S og planlagte utmål fra søker. Alle nevnte forhold har Gumpenjunni som et utgangspunkt. Det innebærer at den terskelen som folkeretten oppstiller er overskredet, slik at ytterligere inngrep vil være i strid med folkerettens urbefolkningsvern.

Konsekvensen av at folkerettens terskel for inngrep er nådd, er at vi ikke aksepterer ytterligere inngrep bl.a. i form av motorferdsel fra Nussir A/S, i første omgang til konsekvensutredning foreligger.

Nord-Troms herredsretts kjennelse av 15.april 1997 innebærer at det kan nedlegges forbud mot motorisert ferdsel fra reindriftas side, når denne medfører vesentlige skadevirkninger. I og med at folkerettens terskel for inngrep er nådd, vil enhver motorisert ferdsel innebære vesentlige skadevirkninger. Det vises for øvrig til vedlagte dokument. I nevnte dokument redegjør rbd 22 reindriftas areal- og beitebruk i aktuelle område. Særlig oppmerksomhet bør også vies rbd 22's brev til NHD den 26.januar 2009 om tiltakhavers plikt til å utrede konsekvenser for reindrifta allerede på mutingsstadiet.

Rbd 22 fremmer innsigelse mot etablering av aktivitet i omsøkte område. Rbd 22 krever videre at søknad om gruvedrift fra Nussir A/S ikke kan vurderes før konsekvensene er utredet.

Saken er behandlet etter fullmakt gitt til leder av styret i rbd 22".

Uttalelse fra Rbd 20 Fala: (uttalelsen er også sendt Sweco)

"Planene for gruvedrift i Nussir og Ulveryggen er innenfor sommerbeite til distrikt 22, og således vil dette ikke direkte berøre vårt sommerbeite som er på Kvaløya. Derimot vil utbyggingen berøre vår reindrift under vår og høstoppholdet, da vi har gjennomflytting over distrikt 22.

Området fra Neverfjord i vest til Folldal/Repparfjord i øst er oppholdsområde for vår hjord på våren og høsten. Innenfor dette området har distriktet diverse gjerdeanlegg som benyttes i forbindelse med svømming, merking og slakting. Utover det har vi oppsamlingsgjerder og ledergjerder som benyttes i forbindelse med høstsamlingen.

På våren flytter vi hjorden ned fra Saharassa til Saltvannet og Jalgesvarri ved Kvalsund. Oppholdet her er ca 1 uke, og varierer noe i påvente av forhold rundt svømming/pramming. Tidsperioden månedsskifte april/mai. Vårflyttingen vurderer vi kan foregå uten nevneverdig påvirkning fra en eventuell gruvedrift, slik planen så langt foreligger.

Høstoppholdet i området varer noe lenge, normalt i fra begynnelsen av september til slutten av oktober. Flyttingen fra Nussir forekommer mellom Asavaggi og Fæg fjord over Dypelva og Gieresjohka nedenfor Gumpenjunni forbi Aresjolika i sør. Av naturlige årsaker smaler flytteleien seg kraftig til når flyttingen nærmer seg Gieresjohka, og utarter seg til det smaleste under Gumpenjunni. Av flytteleien gjennom distrikt 22, er passering av Gumpenjunni som den mest utfordrende i dag. På grunn av trang og ulent terreng, kombinert med vei med store veiskjæringer og byggverk utgjør dette store utfordringer. I tillegg har vær og vind mye å si i forhold til vellykket flytting, noe som kan være utfordrende på denne årstiden.

Slik planbeskrivelse tilsier, er det positivt at det planlegges underjordisk drift framfor dagbrudd, dette vil være mer mye skånsom for reindriften. Uavhengig av dette krever gruvedrift betydelige arealer for nødvendig infrastruktur, påhugg, oppredningsverk, riggområde, og deponiløsninger som vil gi utfordringer for vårt vedkommende.

For reindriften vil det åpenbart være stor fordel med valg av sjødeponi framfor landdeponi. Ut i fra planene er landdeponiet ved Gieresjohka plasseres mitt i flytteleie for rein forbi Follidal. Det som her kommer til uttrykk er at flytteleien kan bli totalt stengt for gjennomflytting. Dette vil være dramatisk med de muligheter man har for flytting med rein i området. Om valget for deponiløsning blir i sjøen vil utfordringene under Gumpenjuni fortsatt gjelde, da med tanke av påhugg og oppredningsverk for utvinning av verdiene i Ulveryggen. Mye virker uavklart overfor Ulveryggen i planverket så langt, her må det oppfattes at ting kan endres og tilpasses her for det videre.

Ved valg av løsning for påhugg med utvinning av Nussir er Dypelva det alternativet som virker best for vårt vedkommende.

Distriktet registrerer at det gjennom planprogrammet legges opp til ett omfattende utredningsarbeid som angår reindriften, hvor både distrikt 20 og 22 blir omtalt som berørt part. Det meste som bør utredes er nevnt her, bortsett fra veldig konkret hvordan en eventuell gruvedrift vil påvirke flytteleien under Gumpenjuni. Her ønsker og mener vi at planprogrammet tydelig bør gi i uttrykk/oppgave å utrede nettopp denne problemstillingen. Gjennom en slik vurdering vil en kunne belyse, hvilke konsekvenser og muligheter som gjelder for flytting med rein gjennom område for framtiden. Med denne tilførselen i hva som bør utredes er vi tilfreds med plan/utredningsprogrammet.

Dette er distriktets foreløpige uttalelse, og vi tar forbehold om ytterligere uttalelser for det videre”.

Reindriftsagronomens gjennomgang av varsel om oppstart av planarbeid, samt høring av planprogram:

Reindriftsagronomen vil i.hht. plan og bygningsloven § 4-1 varsle om at det igangsatte planarbeidet knyttet til gruvedrift ved Nussir/Ulveryggen, vil få store konsekvenser for berørte reinbeitedistrikt. Først og fremst vil dette gjelde for distrikt 22 Fiettar som er i området under hele barmarksperioden. Virksomheten vil også berøre distrikt 20 Kvaløy knyttet til gjennomflytting og opphold i området om våren og høsten.

Det må derfor påregnes at det fra Områdestyrets side vil bli fremmet innsigelse til planlagt gruvedrift, og reguleringsplanen knyttet til dette. Om innsigelsen vil gjelde for både landdeponi alternativet og sjødeponi alternativet, er det ikke tatt standpunkt til.

Fra reindriftsagronomens side må det poengteres at en eventuell gruvedrift i Nussir/Ulveryggen området, vil føre til store endringer og omstillinger for reindriften, ikke minst vil det gjelde i forhold til den bruken av området som reindriften har hatt av området i flere generasjoner. Dersom det i tillegg blir en løsning med landdeponi, vil konsekvensene bli dramatiske.

Reindriftsagronomen er tilfreds med at dette prosjektet har spilt med åpne kort fra dag 1. Nussir ASA har gjennomført en rekke møteserier hvor reindriften bruk av området har vært hovedtema, og hvor det har vært drøftet en rekke løsninger knyttet til en framtidig gruvevirksomhet i omsøkt område. Nussir ASA har da også tatt det innover seg at dersom det blir gruvedrift i Nussir/Ulveryggen, vil det ha konsekvenser for reindriften utnyttelse av området. På møtene med reindriften har distrikt 22 Fiettar reist krav om at det må igangsettes en helhetlig

konsekvensutredning som tar for seg alle inngrepene som over tid er blitt realisert innenfor distrikt 22, sammen med gruveplanene som nu foreligger. Distrikt 22 har sterkt hevdet at dersom det skal være en ”tålegrense” for hvor mye reindrifta skal tåle av inngrep, så er den overskredet i distriktet, og vil helt sikkert bli overskredet med gruveplanene som nu foreligger. Ledelsen i Nussir ASA har i møte med distriktet lovt å gå videre med distriktets ønske, bl.a. til Kvalsund kommune.

I forhold til planprogrammet, og utredningsbehovet for å belyse konsekvensene for reindrifta, legges det opp til at både distrikt 22 Fiettar og distrikt 20 Fala/Kvaløy skal ta del i arbeidet med å belyse reindriftas bruk av området. Reindriftsagronomen er tilfreds med denne framgangsmåten, noe som vil bidra til at kvaliteten på utredningen sikres, og at momenter som ikke er med i planprogrammet ikke blir utelatt. Dette vil også bidra til å sikre at de beste løsningene velges hva gjelder lokalisering av påhugg, plassering av nødvendig infrastruktur/riggområde, avklare arealbruk m.m., og det vil sikre at avbøtende tiltak blir gjenstand for diskusjon.

Reindriftsagronomen vil til slutt nevne stenging/flytting av flytteveier, dette er et forhold som må med i konsekvensutredningen. Jf. reindriftsloven § 22 reguleres dette forholdet av Landbruks- og matdepartementet. Dersom stenging/flytting av flytteveier blir aktuelt i denne saken, er dette et forhold som må avklares med LMD, før reguleringsplanen vedtas. I motsatt fall vil det være et ugyldig vedtak.

Denne uttalelsen er gitt i medhold av områdestyrets delegasjon sak 62/2009.

Med hilsen

Mikkel Ailo Gaup
Reindriftsagronom

Adam K. Hætta
Rådgiver

Kopi til:

RBD22 Fiettar v/Nils M. Utsi	Romsdalveien 16	9517	Alta
RBD20 Kvaløy v/Aslak Ante M.J. Sara	Ávžžiluodda 20	9520	Guovdageaidnu/Kautokeino

Saksbehandlers telefon: 78484602